WASHINGTON D.C.

NOV 20 1958 Copy

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. No. 222. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го ЛИСТОПАДА 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 18, 1958 Ч. 222. VOL LXV

З'ЄДИНЕНІ ДЕРЖАВИ ДАЛИ 4,661,000,000 ДОЛЯРІВ ДОПОМОГИ ДЛЯ ЗАКОРДОНУ

Вашингтон. — У звідомленні, що його опублікував департамент торгівлі в суботу 15 листопада, подано до відома, що у фіскальному році 1957/1958, який закінчився дня 30 червня ц. р., З'єдинені Держави дали чужоземним країнам 4,661,000.000 долярів допомоги. В цій сумі включені 4,049,000.000 дол. дотацій згл. субсидій і 612,000.000 дол. кредитами або позичками. Загальна сума є на 830,000.000 дол. вища, як минулого року і 300 мільйонів долярів нижча, як була два роки тому. Субсидії і послуги мілітарного характеру, що їх ЗДА уділили чужоземним державам, збільшилися на понад 200,000.000 дол. до суми 2,500,000.000 дол. і в той же час невійськова допомога зменшилася на 185,000.000 дол. до 1,500.000.000 дол. На день 30 червня 1958 року довги чужих держав супроти ЗДА виносили 12,200,000.000 долярів (без довгів з Першої Світової Війни) і ЗДА одержали 615,000.000 дол. сплат уділених пожичок. Якщо йде про розподіл допомоги, то підтримка для країн Західньої Европи (без Туреччини і Греції) зменшилася до менше, як на половину дотеперішньої допомоги. Усі західньо-европейські держави, крім Великої Британії, Австрії й Ісляндії, одержали багато меншу допомогу як минулими роками. Збільшилися — в загальному на яких 43 проценти — субсидії постачання і позички для країн Тихоокеанського простору і Далекого Сходу і на яких сто процентів, бо із 393 мільйонів до 627 мільйонів долярів, збільшилася мілітарна допомога для країн Близького Сходу, Африки і Південної Азії. Збільшилися, але всього на три мільйони, мілітарні субсидії для південно-американських країн. Затеж економічна допомога для держав Латинської Америки збільшилася удвоє — із 159 мільйонів долярів до 336 мільйонів. Вперше від 1948 року признано більшу позичку для однієї із східньо-европейських держав, а саме 96 мільйонів долярів для комуністичної Польщі.

Державний департамент заспокоює союзників після заяви МекЕлроя

Вашингтон. — Представник державного департаменту мусів 14-го листопада заспокоїти европейських американських союзників в тому дусі, що недавна заява секретаря оборони Ніла МекЕлроя зовсім не свідчить про те, що ЗДА хочуть забрати свої збройні сили аж поза позиції далекосяжних керованих ракет які знаходяться в ЗДА. Представник державного департаменту заявив, що ЗДА і надалі підтримують програму керованих ракет із середнім засягом (1,500) миль), бази яких мають знаходитися в Европі, як це було вирішено минулого року на Раді Північно-Атлантійського Порозуміння. Коротко, державний департамент стверджує, що „немає основних змін в оборонній політиці ЗДА" в заяві секретаря оборони МекЕлроя, яку він зробив на пресовій конференції 13-го листопада. Також і шеф штабу армії генерал Максвел Д. Тейлор на пресовій конференції в Пентаґоні заявив, що немає зміни військової стратегії щодо вживання керованих ракет середнього засягу. Генерал не хотів дати себе втягнути до дискусії про чисельний стан армії, тільки сказав, що „модернізація армії" коштуватиме три більйони долярів річно впродовж п'ятьох років.

Політичні втікачі демонстрували в Шикаґо проти совєтського амбасадора

Шикаґо. — 14-го листопада совєтський амбасадор Міхаіл А. Меншіков вертався з прийняття, яке влаштувала Шикаґовська Рада Задордонних Справ, і під час того коло 100 політичних втікачів-еміґрантів здоганяло його авто на вулиці Луп. Деякі з них борикалися з особистою сторожею Меншікова, а одному вдалося таки причепити до совєтського авта протибольшевицький клич. Меншіков мусів вислухати таких слів як „Вбивник", „Забирайся геть!" і „Брудна свиня!". Перед тією пригодою Меншіков був на прийнятті, де сидів поруч колишнього демократичного кандидата на президента Адлея Е. Стівенсона, і де сказав, що справу повісти Б. Пастернака „використовується для політичних цілей проти СССР".

Закінчився страйк в автовій корпорації Крайслера

Діройт, Миш. — 16-го листопада закінчився 5-денний страйк бюрових урядовців та інженерів в автомобільній корпорації Крайслера, яка сподівається, що вже 17-го листопада зможе продовжувати працю над продукцією авт моделю 1959. До порозуміння прийшло при кінці засідання представників працедавця і затруднених, яке тривало 35 годин із короткими перервами на їжу. Виходячи з залі засідань голова Спілки Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер сказав, що трирічне порозуміння є дуже важливим кроком в забезпеченні праці цієї групи автомобільних працівників. Новий договір поліпшує і фінансову винагороду урядовців й інженерів, але Рутер не сказав на скільки, бо головним пунктом переговорів було забезпечити працю так зв. „білокомірцевим" бюровим робітникам.

ЕЛИЗАБЕТСЬКА ГРОМАДА ВШАНУВАЛА РОМАНА СЛОБОДЯНА, СВОГО ЗАСЛУЖЕНОГО ГРОМАДЯНИНА

Роман Слободян

Елизабет Н. Дж. — Минулої суботи, 15-го листопада звечорі, місцева Українська Громада вшанувала врочистим бенкетом свого громадянина п. Романа Слободяна, довголітнього головного касира Українського Народного Союзу та одного з найстарших і найбільш заслужених піонерів Американської України. Під час бенкету вручено п. Слободянові, крім подарунків, велику мідяну таблицю від імені місцевого Українського Народного Дому із признанням та подякою за заслуги п. Слободяна для місцевої громади. Бенкет, в якому взяло участь понад 300 осіб, започатковано відігранням американського гимну та відспіванням многоліття для п. Слободяна. Гостину відкрив голова ювілейного комітету п. Михайло Крайц, покликавши до слова голову місцевого Українського Народного Дому п. Вол. Федчишина, що з черги виголосив коротку промову та покликав на товстмайстра церемонії адв. Івана Романишина, асистента прокуратора Ессекського повіту. Опісля місцевий український католицький парох всч. о. Роман Боднар провів молитву та виголосив коротку промову, підкресливши, що в особі п. Романа Слободяна вшановує Громада і всіх тих піонерів, що своєю невсипущою працею та своїми пожертвами створили Американську Україну. Відповідні до нагоди промови виголосили податковий комішенер Гудсонського повіту та широковідомий американсько - український діяч адв. Марсел Ваґнер з Джерзі Сити, посадник міста Елизабету Стівен Берчик та головний предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин, підносячи громадські заслуги та особисті прикмети п. Слободяна, який із цієї нагоди одержав також велику кількість ґратуляційних листів і телеґрам від інституцій і осіб. Ювілят приїхав до Америки 17-літнім юнаком у 1906 році і від того часу безперервно працював для української громади, початково у Филаделфії, а опісля в Елизабет. В 1917-му році він був обраний вперше до Головного Уряду УНСоюзу, а від 1920-го року по сьогодні займає в цій організації відповідальний пост головного касира, на який був одноцушно перевибраний і на минулій конвенції в травні цього року. Сам ювілят, дякуючи за честь і пошану, у своєму заключному слові твердив, що ці почесті приймає радше, як вшанування не так його особи, як громадської праці взагалі, що повинно бути заохотою для кожного. Свою працю міг і може він виконувати не вмалій мірі завдяки всій тій допомозі і підтримці, яку він має з боку своєї дружини Анні та дітей Галини, Данила і Гриця. Усі вони були приявні на врочистості. Почесну таблицю вручив ювілятові від імені місцевого Українського Народного Дому д-р Роман Граб, а п-ні Марія Процак передала на руки п-ні Слободян відповідний подарунок від місцевої громади. Пам'ятку від членів Екзекутивного Комітету УНС передала для Ювілята п-ні Анна Герман, заступниця головного предсідника УНС. Імпрезу, в якій, крім місцевих громадян, взяли участь представники також довколишніх українських громад, зокрема з Нюарку з проф. Каськовим на чолі, з Ню Йорку, з заступником гол. предс. УНС п. Йосипол Лисогором, та більша група з Филаделфії з д-ром Вол. Ґаланом, президентом ЗУАД-Комітету і гол. контролером УНСоюзу на чолі, закінчено відспіванням українського національного гимну.

ЙОСИП ЛИСОГІР ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Йосип Лисогір, заступник головного предсідника УНСоюзу та заступник президента УККомітету, був обраний на голову Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Великого Ню Йорку на зборах цього комітету, що відбулися минулої п'ятниці, 14-го листопада ввечері в приміщеннях Українського Народного Дому. Збори, в яких взяло участь 70 представників 18 Відділів округи, вікрив і з вибору приявних проводив гол. предс. УНС п. Дмитро Галичин. Звідомлення з дотеперішньої праці складали дотеперішній голова Комітету та бувший заступник гол. предс. УНС адв. Михайло Пізнак, секретар Комітету п. Никифорук, що відчитав протокол з попередніх загальних зборів в 1955-му році та скарбник Комітету, гол. контр. УНС п. Петро Кучма. Після короткого обговорення звітів та уділення абсолюторії дотеперішній управі Комітету, д-р Ярослав Падох, гол. секретар УНС, зреферував проєкт нового правильника для Окружних Комітетів, що його, після короткої дискусії, прийнято в принципі, доручивши новообраній управі його основно простудіювати та запропонувати відповідні доповнення чи поправки, якщо зайшла б така потреба. Опісля Комісіяматка в складі судді Богдана Ластовецького, п-ні Марії Демидчук та п. Івана Винника запропонувала, а збори вибрали нову управу Комітету в такому складі: Йосип Лисогір — голова, д-р Вавиль Вишиваний і п-ні Марія Демидчук — заступники голови, п. В. Никифорук — секретар українською мовою і п. В. Цюпа — секретар англійською мовою, п. Гр. Яремчук — скарбник, інж. Мирон Троян — організаційний референт, суддя М. Шпитко — імпрезовий референт та д-р Ол. Соколишин — пресовий референт. До Контрольної Комісії обрано: п. Івана Винника, суддю Павла Марка та д-ра Володимира Калину. У дальшому ході нарад Збори схвалили однодушний заклик до довколишніх членів УНС та громадян до участи в ювілейній зустрічі „Свободи" з Українським Громадянством в суботу, 29-го листопада, як також рішено відзначити відповідною імпрезою в Карнеґі Гол в Ню Йорку 30-го травня 1959-го року 65-літній ювілей УНСоюзу. На зборах виступив ще з короткою лемківською промовою обраний недавно членом Апеляційного Суду стейту Індіяна суддя Іван Ґонас, член УНСоюзу, що перебуває на відвідинах в Ню Йорку. На закінчення забрав ще коротке слово п. Роман Петріна, над танцювальною групою молоді якого Окружний Комітет Відділів УНС в Ню Йорку перебрав протекторат.

● **У Польщі** пияцтво дійшло до такого загрозливого пункту, що уряд плянує відкрити 150 „антиалькогольних порадень" із медичним та суспільно-допомоговим персоналом.

В НЮ ЙОРКУ З УСПІХОМ ВІДКРИТО ВИСТАВКУ ОБРАЗІВ О. ГРИЩЕНКА

Олекса Грищенко

Ню Йорк. — В суботу 15 листопада 1958 в год. 6 попол. в Українському Інституті Америки в Ню Йорку відкрито виставу олійних образів та акварель Олекси Грищенка з нагоди його 75-річчя. На святочному відкритті, у приявності артиста-ювілята і його дружини, що спеціяльно з цією ціллю прибули з Парижу, було приявних понад 100 осіб, головно з мистецького і літературного світу. Виставу відкрив вступним словом голова Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку проф. Сергій Литвиненко, ствердивши, що Олекса Грищенко — це не тільки один з найбільших мистців, що їх видала Україна, але й один з найвидатніших сучасних малярів у світі. На виставі показано 48 олій, з яких частина — це образи з приватних колекцій. Окремо на столах — альбоми з акварелями, головно з орієнтальною тематикою. Вистава охоплює творчість мистця за останніх 38 років, тому має ретроспективний характер. Олекса Грищенко тим цінніший для українців, що хоча він від 40 років живе поза Україною і здобув собі серед чужинців славу та успіхи, він завжди признається до українців і говорить прегарною українською мовою. — Мистецьку частину вечора виповнили пісні Ганни Шерей (меццо), фортепіянове сольо Дарії Каранович та сольоспів Степана Шпєха (тенор). За фортепіяном Іванна Прийма. Об'єднання Мистців Українців Америки, що уладжує цю виставку, і Український Інститут Америки приймали гостей і закускою, за якими товариська гутірка протягнулась до пізньої ночі. Від неділі 16-го ц. м. щоденно від 1-ої до 6-ої виставка відкрита для широкої публіки. З нагоди виставки видано мистецько оформлений каталог англійською мовою з життєписом О. Грищенка пера Святослава Гординського. Зараз у суботу вечером деякі гості закупили частину образів.

НТШ в ЗДА відзначило 100-річчя появи оповідань М. Вовчка

Ню Йорк. — 15-го листопада ц. р. Наукове Товариство ім. Шевченка відзначило окремою Науковою Конференцією 100-річчя з дня появи „Народних оповідань" письменниці Марка Вовчка і 50-річчя її смерти. Конференція відбулася в приміщенні НТШ при вул 13 вулиці в Ню Йорку, і на її програму склалися три наукові реферати. Проф. д-р Василь Лев доповідав на тему „Постать Марка Вовчка в Українській літературі та переклади її творів на чужі мови". Проф. Михайло Тершаковець виголосив реферат про „Марусю" — Марка Вовчка", а інж. Кобринський відчитав реферат неприсутнього професора Лінчевського „Побут Марка Вовчка в Парижі". Проф. д-р Григор Лужницький відкрив це засідання та проводив конференцією, а закриваючи її, подякував доповідачам та численним гостям, які з увагою слухали цікавих рефератів про славну нашу письменницю, оповідання якої „Маруся" здобуло собі більшу славу у Франції, ніж в Україні.

ВИСЛІДИ НЕДІЛЬНИХ ФУТБОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Відбуті в неділю 16-го листопада ц. р. футбольні змагання закінчилися із такими вислідами: Тризуб — Фолл Рівер 0:0 (вислід змагань, що відбулися у Филаделфії, був досить несподіваний, бо Фолл Рівер стоїть на останньому місці табелі); УСК-Ню Йорк — Гелленік Ск — 3:1 0:1; УСК-Ню Йорк (резерва) Ґарфілд, Пассейк — 2:2; УСК-Ню Йорк (юнаки) — Нюарк Гунґаріянс — 2:1; УСК-Ню Йорк (учні) — Литовці — 3:1; Чорноморська Січ, Нюарк (учні) — Гобокен — 4:1.

Бруклин відзначив 40-річчя Листопадового Зриву

Бруклин, Н.Й. — 16-го листопада Українська Громада в північному Бруклині відзначила 40-річчя Листопадового Зриву окремою Академією в великій залі Українського Національного Дому при вул. Grand. Академію влаштував Центральний Комітет Організаційний, Відділ Українського Конґресового Комітету Америки. Академію почали співом американського гимну у виконанні п. Степана Гавася і співом стрілецького гимну „Ой у лузі червона калина" у виконанні хору церкви св. Духа під дир. п. Лева Рейнаровича. Містоголова Українського Народного Союзу і віце-президент Українського Конґресового Комітету п. Йосиф Лисогір привітав присутніх в імені УККА після чого о. декан Володимир Андрушків виголосив вступне слово, а гол. редактор „Свободи" п. А. Драган говорив про значення передрішеної Листопадовим Зривом та Січневими Актами самостійности України для світового миру. Пані М. Стефанишин і Л. Бохонко проспівали „Засумуй трембіто" і „Накрила нічка" (муз. М. Гайворонського), а юнаки СУМА виголосили збірну деклямацію „Україна". Згаданий вже хор церкви св. Духа відспівав пісні: „Україна" (муз. Козака), „Ой нагнувся дуб високий (муз. М. Гайворонського) із сольом п. Івана Заяця та „Марш молоді (муз. Й Тритяка). В другій частині цей хор співав ще „Видиш брате мій (муз. Стеценка) і хор з опери „Богдан Хмельницький" (муз. Данченка). Гурток молоді і п-ні Костикова відограли настроєву сценку „Стрілецька шапка" (слова Курдидика), а адв. Іван Флис виголосив промову англійською мовою. Співом українського національного гимну закінчено цю вдалу Академію, мистецьким керівником якої був п. Лев Рейнарович, а при фортепіяні пан Іванна Прийма. Проводили програмою п. Й. Лисогір і п Костик.

ПОМЕР СОТНИК ГАВРИЇЛ ОДАЙНИК

Ню Йорк. — Дня 15-го листопада ц. р. помер тут у лікарні Белвю від недуги мізку бл. п. Гавриїл Одайник, сотник Війська Запорозького довголітній голова нюйоркської станиці Товариства Запорожців ім. полк. П. Болбочана. Покійний народився 1893 року на Ямпільщині у Східній Україні. Брав участь у Визвольній Боротьбі 1917-1921рр. як визначний бойовий старшина Запорозького Корпусу. Проживаючи на еміґрації, дописував до українських і чужомовних газет на українські теми. Залишив круглими сиротами 3 дітей.

ПАПА ІВАН XXIII НАЙМЕНУВАВ 23 НОВИХ КАРДИНАЛІВ

Папа Іван XXIII найменував минулої неділі, 16-го листопада, 23 нових кардиналів, збільшивши цим Колеґію Кардиналів Католицької Церкви до загальної кількости 75 осіб — сказано в радіоповідомленні з Ватикану, переданому в понеділок, 17-го листопада рано. Між новонайменованими кардиналами є 13 італійців і 10 чужинців, в тому двох американців: архиєпископ О-Гара з Филаделфії та архиєпископ Кушінґ з Бостону. Крім новонайменованих, в Колеґії Кардиналів є ще двох інших американців: кардинал Френсіс Спеллман з Ню Йорку та кардинал МекЕнтаєр з Лос Анджелесу. Між новонайменованими кардиналами є також архиєпископ Амлето Чіконіяні, дотеперішній апостольський делеґат у Вашинґтоні, який, між іншим, довершив інсталяції Преосвященного Кир Амврозія Сенишина на стемфордського екзарха Української Католицької Церкви два роки тому і ВПреосвященного Кир Константина Богачевського на першого митрополита Української Католицької Цекрви в ЗДА 1-го листопада цього року. Імен інших новонайменованих кардиналів у першому радіоповідомленні, за яким і подаємо цю вістку, не названо, натомість повідомлено, що нова Колеґія Кардиналів збереться 10-го грудня ц. р.

Москва пропонує приїзд міністрів закордонних справ до Женеви

Женева. — Большевицька делеґація на Женевській конференції трьох великодержав у справі припинення дальших експериментальних атомових вибухів піддала суґестію, щоб до Женеви приїхали міністри закордонних справ Англії, ЗДА і СССР, які „витягали б із сліпого кута" ті наради. Міністри закордонних справ, мовляв, мали б за завдання також зрушити з мертвої точки другу Женевську конференцію — про забезпеку проти можливости несподіваної атаки. ЗДА й Англія відкинули проєкт Совєтів підписати заяву про припинення „раз на завжди" атомових дослідів, після чого прийшли б наради над встановленням міжнародної контрольної системи, — бо названі західні держави не мають довір'я до Москви, що вона захоче встановити таку контрольну систему, а без контролі, яка ґарантувала б дотримання договору, ніякий договір з Москвою не має практичної вартости. З свого боку Совєти також відкидають становище Заходу, щоб спершу дискутувати про технічні подробиці, як встановити контрольну систему, а щойно потім, після договорення в цій справі, говорити про припинення дослідів. Також на згаданій другій Женевській конференції нема ніякого поступу, бо Совєти хочуть пов'язати справу захоронк проти несподіваної атаки з „генеральним роззброєнням", зажадавши в першу чергу, щоб ЗДА зреклися всіх своїх заморських баз, — п'ять західніх держав, заступлених на тій конференції, вважають, що вони прибули до Женеви для обмірковування суто-технічних подробиць, які забезпечували б Захід і Схід проти загрози несподіваної атаки. Західні держави ставляться — як твердять часописні коментатори — дуже неохоче до думки про приїзд до Женеви міністрів закордонних справ, вважаючи її тільки за новий совєтський пропаґандивно-політичний трюк, без бажання піти на дійсну злагоду. Західні держави — запевняють часописи — переконані, що Андрей Ґромико не говоритиме іншою мовою, ніж її вживали Царапкін і Кузнєцов. Совєти, зрештою, відразу пропонували, щоб у Женеві відбулась конференція міністрів закордонних справ, а західні великодержави відкинули ту пропозицію, заявивши, що міністри можуть приїхати туди для підписання договорів, а не для самих переговорів. На понеділок 17 ц.м. визначено продовження нарад, без ніяких виглядів на їх успіх.

У Судані — державний переворот

Хартум. — Генерал Ібрагім Абуль, шеф штабу суданської армії, перевів державний переворот, відсунувши від влади уряд прем'єра Абдуллаха Халіла та захопивши в свої руки диктаторську владу. Уряд Абдуллаха Халіла був прозахідній. Сам названий прем'єр тільки два дні раніше вернувся з офіційних відвідин в Етіопії. Він мав виїхати 28 цього місяця на чолі делеґації Судану до Каїро для завершення переговорів з З'єдиненою Арабською Республікою про спірні прикордонні місцевості та про розподіл води з Нілу у зв'язку з проєктованою будовою Асванської греблі, на яку Совєти призначили 100 мільйонів долярів. Якраз закінчили своє перебування в Каїро суданський міністер торгівлі Алі Абдель Рахман і голова вуданського сенату Амін ель-Саїд, які протягом десятьох днів кількакратно конферували з президентом Нассером і іншими єгипетськими керівниками та — за газетними повідомленнями дійшли до засадничого порозуміння. Генерал Абуль закинув урядові Халіла „ситему корупції" та негайно заповів „найтіснішу приязнь" із сусідньою З'єдиненою Арабською Республікою.

В АМЕРИЦІ

● **Дружина економічного експерта** в польській амбасаді у Вашингтоні, пані Софія Личовська, повідомила поліцію, що два невідомі злочинці збили її з ніг, вирвали з рук торбинку і втекли.

● **У форті Вейн, Індіяна**, згинуло в пожежі семеро дітей 34-річного шофера Джорджа Геммона. Пожежу спричинила експлозія в системі огрівання. Батьки вспіли втекти через вікно, захопивши з собою тільки одну дитину, 4-річну Конні. Вони всі троє попечені.

● **Уряд ЗДА** позичає Національному Китаєві 3,200,000 дол., які будуть ужиті для заміни на залізницях Формози теперішніх паротягів електричними льокомотивами.

● **16-річна Гейл Адамс** з Драмгеледу, Канада, здобула першу нагороду на Королівській Рільничій Зимовій Виставці в Торонті за виплеканий нею сорт пшениці. На цій виставці представлені були різні сорти пшениці, виплекані фармерами з Канади, ЗДА і з 5-ох інших держав.

● **Адміністрація соціяльного забезпечення** пригадує, що за новим законом коло 400,000 осіб матимуть зміни в своїх пенсіях. Відповідні інформації можуть дістати пенсіонери у бюрах соціяльного забезпечення.

У СВІТІ

● **Англійська військова експедиція до Йорданії** від половини липня по кінець жовтня т. р. коштувало Англії 12,600,000 долярів. Але англійський уряд зважає, що це — низька ціна за врятування державности Йорданії, бо в противному випадку загрожував новий конфлікт, що міг закінчитись вибухом великої війни.

● **Син президента вільного Китаю**, маршала Чіянґ Кай-Шека, генерал Чіянґ Чінґ-куо, є шефом китайської націоналістичної військової розвідки. Він заявляє, що націоналісти мають в комуністичному Китаї густу шпигунську мережу, яка стверджує, що китайські маси так озлоблені проти комуністів, що справа повстання — цілком реальна.

● **В Іраку** засудили ще одного колишнього міністра на смерть. Спершу засуджено на страту колишнього прем'єра Фаджіля ель-Ямалі та двох генералів, а через два дні після того видано смертний вирок на колишнього міністра Башаяна — за участь у підготові збройного виступу проти Сирії.

● **Англійська адміністрація на Кипрі**, звільнивши з праці в англійських установах 4,000 греків, проголосила в часописах набір 500 англійських добровільних робітників. Протягом чотирьох днів зголосилось до виїзду на Кипр 17,000 осіб.

● **Англійський військовий суд на Кипрі** висловив догану і звільнив з війська капеляна та сотника, які, не зважаючи на ведену проти англійців масову терористичну акцію кипрських революціонерів, пішли купатися в морі і залишили на березі одяг та револьвери. Грецькі підлітки вкрали ці револьвери.

● **В Ізраїлі** заарештовано 10-ох арабів, в тому числі студента медицини, за участь у шпигунській організації, що діяла на користь Об'єднаної Арабської Республіки. В офіційному комунікаті про цю подію сказано, що до викриття цієї шпигунської організації допомогла коробка сірників сирійського походження.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БІЛЬЙОНИ НА ДОПОМОГУ

Проголошений у минулий четвер 13 ц. м. комунікат про висліди конференції міністрів 18-х країн так званого Кольомбійського господарського пляну, конференції, яка відбувалась протягом чотирьох днів минулого тижня у столиці стейту Вашингтон, Сієтлі, офіційно ствердив, що в минулому році 15 країн південної і південно-східньої Азії та Океанії дістали кругло один більйон долярів економічної допомоги. Від часу заснування організації держав Кольомбійського пляну, себто протягом вісьмох років, партиципуючі в отримуванні допомоги країни тієї частини світу дістали разом кругло 5 більйонів долярів „для підтримання розвитку і „економічної стабільности". Комунікат звертає увагу, що „економічний поступ менше розвинених країн — це великий виклик наших часів. Мирна еволюція світової цивілізації вимагає зустріти цей виклик".

Яку вагу Америка прикладає до справи економічної допомоги відсталим країнам — найкраще ще раз продемонстрував світові факт, що згадану конференцію в Сієтлі відкрив великою промовою през. Айзенгавер, а головував на ній державний секретар Джан Фостер Доллес. Але американська допомога не обмежується словами і маніфестаційними жестами. У згаданій вище сумі 5-ох більйонів долярів, що їх у прерізній формі дістали країни Сходу, вміщається 4 більйони — від З'єдинених Держав! У фіскальному році 1957 американська допомога закордонові становила велетенську суму 3,908,000,000 дол., майже на сто відсотків — беззворотні достави та грошові субвенції. Правда, на цю суму склались достави зброї вартістю 2,400,000,000 дол, але, беручи під увагу напруження в міжнародній ситуації та комуністичний меч Дамокля, що висить над усіма вільними країнами, допомога, що її дає Америка зброєю, амуніцією й вирядом для армій тих країн, відтяжує їхні бюджети і уможливлює їм витрачати власні фонди на продукційні цілі і культуру. Проте, як видно з цих цифр, поза допомогою на військові цілі своїх союзників і приятелів, Америка видаткувала минулого року ще півтора більйона долярів на суто економічні цілі закордону. Загальну суму американської допомоги закордонові від кінця останньої світової війни трудно знайти в доступних широкій публіці статистичних виказах. Обраховують її на 40 більйонів долярів, не враховуючи мастків, що залишилися в різних країнах з останньої війни.

Америка стала „банкіром світу" в найкращому розумінні цього слова. З ініціятиви і з активною участю американських грошей постали Банк для Відбудови та Розвитку, званий Світовим Банком, як установа Об'єднаних Націй, і Міжнародний Монетарний Фонд. В Об'єднаних Націях на черзі нарад стоїть створення з американської ініціятиви банку для середньо-східніх країн з участю їх капіталу та під їхнім управлінням і контролею, але з видатною допомогою Америки для створення основного фонду. Після першої світової війни Америка рятувала своїми „плянами" Доза і Янґа від банкрутства Німеччину, якого злякались переможні альянти, — після останньої війни рятувала від банкрутства Францію, вона подає помічну руку всім країнам, які в господарській скруті висилають до Вашинґтону паломників.

Очевидно, що Америка не робить цього виключно з філянтропічних мотивів. Підставою економічної допомоги ЗДА закордонові є зрозуміння того, що холодна війна з Совєтами ще тісніше пов'язала політику й економіку, ніж вони будь-коли були пов'язані. Найкращим ґрунтом для комунізму є нужда. В інтересі вільного світу є добробут, а не матеріяльна і духова мізерія країн. Зокрема, коли йде про військово-політичного союзника, то він у новітніх часах не являє ніякої вартости, коли його мілітарна сила не оперта на здоровій економіці. Раптове засіяння політичної мапи світу щораз новими державами, які визволилися з колоніяльних пут, але ще не осягнули потрібного ступня добробуту і культури — це велетенська проблема останнього десятиріччя. Вона дуже різногранна і складна. Наприклад.: чи варто було рятувати комуністичну Югославію від банкрутства і чи треба давати позики Польщі? Як лучити і розмежовувати економічну допомогу з характером режиму даних країн? До якого ступня можна чи треба контролювати розподіл і видаткування допомог? Астрономічні суми, що йдуть з кишень податників, та різні поважні недоліки у здійснюванні допомогової програми — викликають щороку суперечки в Конґресі. Але ніхто не заперечує принципу — потреби допомоги. І ніхто, крім кремлівської кліки, не заперечує безприкладних історичних заслуг ЗДА в допомозі закордонові.

В АРҐЕНТИНІ ЗНОВУ НЕСПОКІЙ

Сподіванки арґентинського загалу, як і закордонних політичних та господарських кіл на внутрішнє замирення і встановлення триваліщого порядку в Арґентині, що мали б настати з вибором нового президента — не справдилися. Через десять місяців після виборів і всього через шість місяців після інавґурації д-ра Артуро Фрондізі на становище президента, почалася в Арґентині нова внутрішня і дуже затяжна криза, причинена робітничими страйками і вимогами, а з другого боку розбіжністю і неодностайністю в самому уряді, окремі члени якого намагалися здійснювати не раз цілком протилежні тенденції.

Робітничий фронт в Арґентині, чи точніше робітничі спілки, що за режиму Перона творили одну загальну конфедерацію праці, перебувають далі під впливом перонїстів, які, використовуючи важку матеріяльну ситуацію населення, спричинену чимраз більшою інфляцією, з'єднують для своїх гасел і цілей членство інших, навіть антиперонїстських спілок. Не прихилила симпатій робітництва до уряду навіть здійснювана початково президентом Фрондізі політика толеранції у відношенні до перонівського руху і до прихильників Перона у робітничих спілках, яка виявилася у деяких концесіях в їхню користь, наприклад, у покликанні до уряду на пост секретаря економічних і суспільних справ Роджеліо Фріджеріо, прихильника відновлення єдиної генеральної конфедерації праці. Спроби ж президента Фрондізі і його уряду поліпшити господарську ситуацію країни і збільшити заробітні платні робітництва через заанґажування чужоземних капіталів в розбудову нафтового й електричного промислу — викликали тільки спротив збоку робітництва, розаґітованого не тільки крайніми націоналістами і перонїстами, але й комуністами.

Цей спротив вилився у вигляді страйків, започаткованих нафтовими робітниками в провінції Мендоза, яка дає четверту частину всієї арґентинської нафтової продукції. Робітники цієї провінції страйкують уже другий тиждень проти контрактів, підписаних урядом з чужоземними, головним чином американськими, нафтовими компаніями. Для підтримки робітників у Мендозі 13 листопада проголошено страйк усіх нафтових робітників. Крім того, перонівські робітничі спілки приготовляють 20 листопада генеральний 48-годинний страйк в інших галузях індустрії для протесту проти зростаючих коштів прожитку.

Всі ці страйки, які загрожують дезорганізацією арґентинської індустрії, і загроза дальших страйків, що їх плянують перонїсти у співпраці з комуністами, примусили уряд Фрондізі застосувати такі крайні заходи, як проголошення вийняткового стану (востаннє був проголошений в липні 1957 року). Але, як виходить з останніх повідомлень, введення вийняткового стану не застрашило перонівських робітничих спілок та комуністичних аґітаторів і страйків не припинило, а навпаки, посилило внутрішній пасивний спротив робітництва. Не спинили страйкової акції і масові арешти.

До поглиблення і загострення внутрішньої ситуації в Арґентині спричиняється у великій мірі ще й те, що в самому уряді проявилися дуже глибокі розбіжності, а то й конфлікти. У зв'язку із проголошенням 11 листопада вийняткового стану, в політичних колах заговорили не тільки про резиґнацію Роджеліо Фріджеріо, секретаря для економічних і суспільних справ та прихильника толерантної політики у відношенні до перонівських робітничих спілок, але й про уступлення міністра закордонних справ Карльоса Фльоріта та міністра торгівлі Хозе Орфіля.

Зараз же на другий день після проголошення вийняткового стану голосною стала спроба здогадного державного перевороту, очолюваного — згідно з офіційним повідомленням — самим же віцепрезидентом Алехандром Ґомезом, співпартійцем президента Фрондізі і одним з його дотеперішніх найближчих співробітників. Про плянований військовими колами переворот поінформував міністра внутрішніх справ і президента сам Ґомез, заперечуючи будь-яку свою причетність до змови і вимагаючи тільки „для добра справи" резиґнації Фрондізі із становища президента. Можливість участи військових кіл у плянованій буцімто змові заперечили теж і секретарі збройних сил Арґентини. Все це, як і факт, що Ґомеза досі не усунено з уряду і не ув'язнено, доказувало б, що ніякої змови насправді не було, і що з даному випадку йде лише про знайдення жертвенного козла, на якого можна б було скинути відповідальність за кризу на робітничому фронті.

Як розвинеться далі ситуація в Арґентині — тяжко згадувати. В кожному разі, вийти з існуючої кризи не буде легко, бо вона тісно пов'язана з важкою економічною ситуацією країни, на покращання якої не вплинуть ні страйки, ні навіть державні перевороти.

НА САЖЕНЬ ВИКОПАЛИ ЯМУ...

На сажень викопали яму
І труп за трупом
в землю — бах!
Одних угору головами, —
Других —
аби не по ногах...

І так за шаром шар —
могила.
П'ятсот. Шістсот...
усе одно:
Усіх навіки напоїла
Байдужа смерть
своїм вином.

Коли ж останній шар
наслали,
Тоді шинелі й штих землі
І спіть — герої
з Калевали,
Сини обшарпаних полів...

Оце і все... Спокійно,
мляво
Отут же сіли грабарі
І, витягши махру
з халяви,
У небо сині димарі.

А потім хтось уткнув ізбоку
З рушниці ржавого штика.
І напис на степи широкі:
„Стрелки НН-ского полка".

ДМИТРО ФАЛЬКІВСЬКИЙ

ДВА ПРИКЛАДИ З МІЛЬЙОНУ

З-поміж численних світових рекордів і осягів, що їх встановили большевики в науці, технології і на спортових площах, один безсумнівно належить їм по праву. Це — рекорд облудности й брехливости, часом наївно-зухвалої, інколи рафінованої, глибоко продуманої і страшної в своїх наслідках для довірливих людей. Шкода, що досі не знайшлося терплячого дослідника, який узяв би на себе труд зібрати, систематизувати й опублікувати большевицькі брехні від часу жовтневої революції і до днів панування Хрущова. А проте, вже сама жовтнева революція — ніяка революція, а всього лише ленінська фальшівка, якій світ повірив.

Ось недавно прислав до редакції „Свободи" п. О. Біланюк з Дітройту фотостати деяких сторінок совєтського підручника географії для 6-ої кляси середньої школи. Видало цей підручник Державне Учбово-Педагогічне Видавництво „Радянська Школа", а затвердило Міністерство Освіти РСФСР. Автори його Г. Іванов і О. Добров. Це є обов'язковий для всіх шкіл України переклад з 15-го російського видання. На стор. 112 цього підручника, де його автори знайомлять дітей з життям в Америці, читаємо дослівно:

„...У той же час більше половини родин США заробляє далеко менше, ніж потрібно для більш-менш задовільного існування, і зазнають злиднів (знаменитий стиль! — В. С-ко). Велика маса американців не має й половини цього заробітку. Для них м'ясо — розкіш. Тільки один раз на тиждень, а дехто ще рідше, можуть дозволити собі купити м'ясо, та й те найгіршої якости. Вони змушені ходити в старому поношеному одягу з десятками латок. Деякі американці не мають теплого одягу. Багато американців живе в жахливих житлових умовах — у тісноті, в антисанітарних трущобах, у халупах, в яких протікає покрівля, в той час, коли в багатьох впорядкованих будинках є кватири, де через високу плату ніхто не живе. Мільйони людей місяцями і навіть роками не можуть знайти постійної роботи і голодують разом із своїми дітьми. Нам, громадянам соціялістичної країни, важко навіть уявити життя десятків мільйонів простих людей в США..."

Спростовувати, заперечувати подану вище галіматію? Адже це введена в державних маштабах брехня для внутрішнього вжитку — для совєтських школярів, брехня, яка є необхідним компонентом комуніст. педагогіки, брехня, якою змалку затуманюється їхні голови. А совєтські педагоги добре знають, що те, що засіло в голові у молодому віці, дуже тяжко потім з неї усунути.

Прикладів подібного роду неправди, примітивної, сокирою робленої, в дусі якої виховують совєтських громадян школи, газети, журнали, радіо, театр — можна було б наводити кожного дня тисячами. Вони, такого роду приклади, в Совєтському Союзі на кожному кроці сьогодні, вони були там учора й двадцять років тому, вони будуть аж поки й совєтської влади.

Тяжче приходиться большевикам із своєю брехнею закордоном, бо тут можлива і критика, і контроля, і внаслідок того — конфузні для них викриття. Ще напередодні революції на Мадярщині, в травні 1956 року, мадярський поет Каролі Іоботті, збагнувши істоту большевизму, писав.

Не кажіть нам про майбутні
подорожі на Марс,
Коли наше село потопає
в болоті.
Не кажіть нам,
що ви думаєте про нас,
Про нашу нужду:
Ми вам більше не віримо.
Немащо запевняти нас,
Що в Африці люди
живуть гірше, —
Ми живемо не в Африці,
а в Европі...

І тому закордоном большевики куди обережніші. А такий собі усміхнений амбасадор СССР Меншіков інколи навіть готовий покритикувати, переїхатись по совєтському режимі, щоб здобути довір'я легковірних американців.

Цікаву історію розповідає недавно ще чільний американський комуніст, а тепер виклятий Москвою письменник Говард Фаст у своїй книжці „Голий бог".

Кілька років тому, під час приїзду до Америки групи совєтських письменників, Г. Фаст зустрівся в Ню Йорку, в московській амбасаді, з Борисом Польовим, автором багатьох книжок, а зокрема „Повісти про справжню людину", в якій змальовується „большевицьку правдивість" і героїчний характер комуніста-летуна. Перед тим Г. Фаст заприязнився з Б. Польовим позаочно — через листи. „Це — пише він, — був високий, доброзичливий, одвертий чоловік, усмішка якого давала мені й моїй дружині радість".

На прийнятті група американських літераторів почала розмову з Б. Польовим про совєтських письменників, про те, що вони тепер роблять. Хтось запитав, чи не може він сказати щонебудь про жидівського письменника Квітко. „Ми, — пише Фаст, — пояснили Польовому, що вже якийсь час кружляють чутки про його арештування і навіть про його ґвалтовну смерть" Б. Польовий сказав, не надумуючись, що ці чутки, звичайно, антисовєтський наклеп. Але, на щастя, він, Польовий, може спростувати цей наклеп, бо Квітко мешкає якраз в тому домі, де й він. Далі Польовий вдався в подробиці: розповів присутнім, що Квітко саме закінчує писати нову книгу. А в кінці додав, що бачив Квітка перед виїздом до Америки, і Квітко просив передати привіт його американським друзям.

Так відповів на запит американців відомий совєтський письменник, член КПСС і депутат Верховного Совєту Борис Польовий — і при цьому було багато свідків. А в недовгому часі після його від'їзду весь світ довідався, що Квітка вже кілька років перед тим розстріляно, що його замордували в катівнях НКВД. „Сказане Б. Польовим, — пише Говард Фаст, — було не тільки трагічною і жахливою брехнею, — його брехня являє собою ніби підсумок всього того, що комуністична партія робить з письменниками". І напевно те саме — додамо ми — розповів би він американцям про всіх тих розстріляних українських письменників, якби його про долю їх поспитали.

У 1957 році Б. Польовий ще раз, в порядку „культурного обміну", відвідав Америку на чолі делеґації совєтських журналістів, після чого, вернувшись до Москви, видав наскрізь брехливу, наклепницьку книжку п. з. „Американський Щоденник". Книжку, переповнену такими самими „фактами", якими рясніє згаданий вище підручник географії.

Шкільний підручник і щоденник письменника — це лише два приклади з мільйону. А проте, все ще чуємо й читаємо про конференції, наради, переговори й договори з большевиками. Очевидно, ще замало світові сорока років, щоб таки нарешті переконатися, що все це — ні до чого, що все це — брехня, підступ і насильство в різних комбінаціях.

В. С-ко

Любомир Кузьма

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ В НЮ ЙОРКУ

64-ий Відділ Союзу Українок в Ню Йорку оце вже вдруге уладив образотворчу виставку мистців-жінок у залі своєї домівки. Виставка була відкрита 12 жовтня ц. р. при співучасті запрошених гостей та мистця маляра А. Малюци, який виголосив вступне слово. Виставку треба назвати вдалою. Уже з першого погляду видно було поступ у порівнянні до минулорічної виставки. Експонатів було більше, їх якість загально краща, а вигляд цілости естетичний. Українська публіка і деякі американці мали нагоду протягом двох тижнів оглядати майже сотку творів двадцяти чотирьох мистців, в тому числі образи, різьби і мозаїку. Така кількість учасників і експонатів, без сумніву, давала змогу вглянутися в сучасну образотворчість українських жінок-мистців на еміґрації.

Зі стилістичного боку виставка поділялася на дві групи (що було зазначено і в розміщенні картин): на традиціоналістичну (імпресіонізм, реалізм) і модерністичну (абстракціонізм, експресіонізм і ін.). В модерністичній групі була більша різнородність кольориту і тематики, тоді як у традиціоналістичній можна було спостерігати деяку одноманітність темнозелених красвидів і натюрмортів. Враження з цілости було радше свіже.

Солідно опрацьовані різьби Ірени Букоємської вказують на еволюцію мистця, при очевидній залежності від стилістичних взірців. Марія Гарасовська-Дачишин, реалістка імпресіоністичної школи, показала мотиви свого оточення у технічно зрілих картинах. Тамара Гнатишак звернула увагу вдумливою рисунковою композицією на музичну тему. Лідія Грицан-Сушків вдало дебютувала двома темперовими красвидами і ритовиною-ноктюрном. Акварелі Ольги Дядинюк „по-жіночому" делікатні, подібно як олійний красвид з Нерровсбурґу.

Софія Зарицька-Омельченко продовжує свою ориґінальну серію олійних монотипів і подібних образів у клеєвій техніці; виставила також пастелі. Христина Зелінська виставила імпресіоністичну портретову студію, Ніна Климовська — доволі свіжі акварелі. Олена Кононенко-Трофимовська має примітивістичні моменти. Акварелі Катерини Кричевської, як звичайно, технічно майстерні, особливо у таких речах, як „Вечір у Сан Франсіско", „Рибальська пристань" і ін. Олена Кульчицька, що є тепер у Львові, репрезентована образами з приватних збірок і барвним дереворитом „У Різдвяну ніч", що виявляє вдумливий підхід цього мистця до народної тематики. Роксоляна Лучаковська показала свіжі імпресіоністичні студії („Портрет дівчини" і ін.).

„Пастушки" Гал. Мазепи (дві картини), у питомій для цього мистця стилізації, інтересні зливанням двох стилів, модерністичного і традиційно українсько - візантійського, композиційно одні з найкращих речей на виставці. Юлія Миколайська дала красвидні етюди, Марія Морачевська, між іншим, кольористично витримані натюрморти. Два портрети Людмили Морозової (особливо „Портрет у синьому") — одні з кращих на виставці, подібно, як „Квіти", хоч „теорія шкіцу" не завжди виправдує себе у глибше подуманих композиціях.

Ніна Мудрик-Мриц виставила майже мініятюрні акварельні ілюстрації до казок у витонченій техніці. Аркадія Оленська-Петришин далі прямує вузькою стежкою напів-абстрактних композицій у делікатних жовтих ґамах. Христина Оленська працює у ширшому кольориті, у більшому зв'язку з реальністю. У змаганні до сили виразу, Наталія Погребінська-Смолянська густо насичує червоною барвою свої експресіоністичні красвиди і натюрморти. Іванна Прийма творить покищо абстракції за вивченими взірцями, але в інтенсивнім і гармонійнім кольориті; її „Квіти" не позбавлені смаку, а мозаїкові підставки інтересні. Наталія Стефанів надто зв'язує себе темним кольоритом, Ірена Шумська — експресивна у портретах, Ірена Шухевич — вдумлива у ліричних фраґментах природи.

В ЯПОНІЇ ЗГИНУВ У КАТАСТРОФІ АДМІРАЛ ЛІОНАРД САВТЕРЛЕНД

Окінава. — Контр-адмірал Ліонард Савтерленд, 52-річний командант літаконосців у Сьомій американській фльоті на водах східнього Пацифіку, як теж коммедор Кавтгерд і пор. Луміс, пільот, згинули в минулу суботу у катастрофі гелікоптера, яким вони летіли з чердака одного з літаконосців до недалекої Японії. Гелікоптер вдарив об землю з невідомих причин недалеко американської бази Окінава, біля військового магазину.

Інж. Василь Рижевський

ПІВ СОТНІ ЛІТ ТОМУ...

(2)

Від того часу взаємини між польськими та українськими студентами стали дуже напруженими. В будинку Політехніки містилось тоді польське товариство „Братня Помоц", що мало між своїми членами багато поступової, головно соціялістичної молоді, яка ставилась до „Основи" досить толерантно, дозволяючи основ'янам користати з своєї бібліотеки, дешевої студентської кухні і т. д. Можна припускати, що збори „Братньої Помоци" осудили некультурний виступ вшехполяків на нашому концерті, бо в недовгому часі вся шовіністична вшехпольська молодь виступила з того товариства і заложила собі окреме товариство „Взаємна Помоц". Це нове польське товариство не визнавало супроти основ'ян жадних компромісів і провокувало їх під тихою апробатою професорського збору. В першу чергу атакували вшехполяки тих основ'ян, які відважувались приходити на виклади в вишиваних сорочках. Ця ненависть з часом не зменшувалась, але, навпаки, все більше поглиблювалась.

При львівській Політехніці під ту пору горстка москвофілів заложила ще „Общество русских студентов політехнікума — „Друг", з яким „Основа" не піддержувала жадних зв'язків. Це товариство було нечисленне, мало активне і не відіграло ніякої ролі. В спори українсько-польські воно не мішалось, стояло осторонь, і шукало контакту радше з поляками, як з українцями.

Конфлікт між українськими і польськими студентами загострювався також і в польському університеті. Українські студенти, не маючи можливости вповні користати з викладів, через шикани збоку польських професорів і часті провокації збоку польських студентів, в процесі боротьби за створення окремого українського університету в Львові, започаткованої ще в 1902 році, постановили зактивізувати це домагання наново.

Загальне академічне віче, що відбулося 9 червня 1910 року в Академічному Домі при дуже чисельній участі студентів університету і політехніки, було дуже бурхливе. Присутній на ньому проф. М. Грушевський старався, як міг, заспокоїти студентів, але переміг голос студента Павла Крата, який закликав всіх студентів зібратися наступного дня о год. 11 в університеті, в коридорі першого поверху, перед дверима ректорату. Академічна молодь зберегла постанову віча в строгій тайні, і поляки нічого про неї не довідались.

Наступного дня малими групами, щоб не звертати на себе уваги, збиралися українці в університеті. Дальший хід справи досьогодні стоїть живо в моїй пам'яті. Точно об 11-ій годині українські студенти скупчились перед дверима ректорату і, з Павлом Кратом у проводі, рушили гурмою до конференційної залі. Присутні там професори, не розуміючи зразу, про що йде, мовчки повставали з місць.

Студент Крат, а за ним і інші учинили в залі бешкет, виладовуючи свою енерґію на речах, що там знаходились. Кажучи правду, мене, що був у безпосереднім сусідстві Крата, ця акція заскочила. Тим часом професори, яких ніхто не займав, тихцем повтікали задніми дверима і заалярмували поляків з польського Академічного Дому, які в скорому часі прибули великою силою і почали в партеровому коридорі приготовлятись до наступу.

Для своєї оборони українці почали ставити зі столів і лавок барикади. Вже за кілька хвилин посипалися на ці барикади стріли. Однією з куль смертельно поцілений був студент Адам Коцко. Він упав з барикади і за кілька хвилин помер. В міжчасі піша й кінна поліція обставила всі виходи з університетського будинку. Тих, хто виказався, що він поляк, пускали на волю, а українців арештували. Одначе, великій групі українців вдалося передертися через поліційний кордон і щезнути. Арештованих 101 українських студентів поліція відпровадила до в'язниці на вулиці Баторого. Між ними були й „основ'яни", а саме: Роман Білинський, В. Галас, два брати Калетчуки, Тадей Секунда, Осип Васюта і Букшований.

Почався довгий судовий процес. Засуджені студенти проголосили голодівку, звернувши цим увагу на львівські події не тільки цілого краю, цілої Австрії, але й закордону. Українці, а зокрема родини ув'язнених, з великим напруженням слідкували за перебігом голодівки. Із закордону щораз частіше приходили вістки, з яких ми довідувались про подив і симпатію для голодуючих студентів, як також для цілого українського визвольного руху. Це дуже дразнило поляків і, щоб підірвати зростаючий ефект голодівки, відомий польський шовініст, письменник Генрик Сенкевіч постарався в ганебний спосіб оклеветати цю акцію, вмістивши в польських часописах статтю, в якій заявив, що українські студенти можуть ще довго голодувати, бо „митрополит граф Шептицький тайком посилає їм ковбасу". Оскаржений за цю клевету до суду, Сенкевіч мусів свою безсоромну брехню відкликати.

На четвертий день голодівки студенти з виснаження почали непритомніти. Управа в'язниці хотіла була силою перевести штучне відживлювання, але студенти не піддались. В найкритичнішому часі, коли здавалось, що всі студенти в найближчих днях помруть, прийшов несподівано наказ від міністерства справедливости у Відні, щоб голодуючих випустили на волю. Це сталося внаслідок старань Українського Парляментарного Клюбу.

На цю радісну вістку зібралася маса українців перед в'язничною брамою, нетерпеливо очікуючи появи наших студентів.

Врешті в'язнична брама відкрилась. Студентів, які виходили на волю, зустрінули гарячим, оваційним привітанням. Зворушені до глибини душі, всі втирали сльози невисказаної радости. Забравши студентів, маніфестанти рушили походом до середини міста, співаючи нову, уложену тоді пісню І. Франка „Ми гайдамаки, ми всі однакі, всі ненавидим ляцького ярма..." Поліція хотіла була перешкодити тому походові, але під натиском демонстрантів поступилась.

*

Національна свідомість помітно зростала в цілому краю. Не зважаючи на великі перешкоди збоку поляків, українці здобували одну позицію за другою і щораз завзятіше прямували до своєї мети.

Доказом цього був величавий крайовий здвиг „Соколів" і „Січей", який відбувся у Львові напередодні першої світової війни в 1914 році.

Цей здвиг був такий імпозантний, що варто присвятити йому окрему увагу. Бо це був справді перегляд наших сил, нашої національної дисципліни, коли 20,000 зорганізованих учасників, у мальовничих святочних одягах тріюмфально марширували вулицями старого Львова.

Український город Львів ожив. Багато соток літ не бачив він такого могутнього походу.

По урочистій Службі Божій на майдані „Сокола Батька" рушив похід. Кожне село творило окремий відділ, кожний відділ мав свій власний, ориґінальний, дуже мальовничий однострій. При виїмково гарній погоді, в соняшному сяйві все це представляло незабутній образ.

РЕЗОЛЮЦІЇ ЗУАДК

СХВАЛЕНІ НА ШОСТИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ

27-го вересня 1958 року у Филаделфії

1) Тому, що в різних країнах, зокрема в Европі, перебуває ще поважна кількість українців, які потребують опіки ЗУАДК-у в ділянці переселення, правної оборони і допомоги;

тому, що теж у цій країні є деяка скількість українців, які потребують опіки ЗУАД-Комітету, як теж обставини життя української громади вимагають діяльности Української Суспільної Служби; Шості Загальні збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету дають доручення Екзекутиві:

а) продовжувати і посилити дотеперішню акцію в ділянці переселення, допомоги і правної охорони українцям у потребі в різних країнах світу;

б) розбудувати Українську Суспільну Службу так, щоб вона охопила всі українські громади у цій країні;

в) створити Допомоговий Літературний Фонд, ціллю якого є допомагати українським письменникам, науковцям, публіцистам і всім працівникам української літератури і культури з тією думкою, що саме українська культура є найвиразнішим чинником в розвитку українського національного життя;

г) розбудувати правне заступництво українських поселенців, а головно допомогти всім українським поселенцям в тому напрямі, щоб вони могли дістати американське громадянство і вповні включились у господарське життя країни, як теж слідкувати за іміграційним законодавством і впливати на найкориснішу інтерпретацію законів для українських імігрантів через зв'язки з урядовими чинниками і через співпрацю з відповідними установами.

2) Тому, що в останніх роках склалися такі обставини, що допускають можливість охопити допомоговою акцією українців на тих теренах, які були досі поза засягом діяльности ЗУАДК-у;

тому, що Екзекутива ЗУАДК-у вже зробила багато для використання цих можливостей;

тому, що така допомога не лише належить до завдань і цілей ЗУАДК-у, але має теж далекосяжне значення і вартість; Шості Загальні Збори Злученого Українського Допомогового Комітету дають доручення Екзекутиві: „продовжувати заходи для практичного використання всіх можливостей на цих нових теренах.

3) Тому, що весь український народ перебуває в неволі;

тому, що окупаційні власті своєю господаркою довели народ наш до загального зубожіння, наслідком чого український народ потребує допомого;

тому, що могла б прийти можливість такої допомоги;

Шості Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету дають доручення Екзекутиві: вести розбудову ЗУАДК-у і його засобів, щоб у відповідний час мати змогу переводити в життя акцію такої допомоги.

4) Тому, що ЗУАДК є організацією американських українців;

тому, що жертвенність американських українців є головною базою праці ЗУАДК-у;

тому, що українське громадянство в Америці досі виявляло зрозуміння цих справ; Шості Заггальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету звертаються з гарячим закликом до всіх українців у З'єдинених Державах Америки без огляду на різниці визнання і політичних поглядів продовжувати далі активну жертвенність для виконання завдань ЗУАДК-у, як і збільшити свої пожертви і поширити їх на ширші кола громадянства з уваги на поширення і побільшення допомогових завдань ЗУАДК-у, а також дають доручення Екзекутиві: відсвіжити, посилити і пожвавити зв'язок із українським громадянством і його інституціями, щоб таким чином скріпити основну фінансову й моральну базу своєї діяльноси.

5) Тому, що ЗУАДК у своїй дотеперішній діяльності нав'язав широкі взаємини з урядовими і міжнародними інституціями, заінтересованими в харитативній діяльності, як теж нав'язав співпрацю з відповідними американськими добровольчими аґенціями;

тому, що широкі зв'язки ЗУАДК-у і широка співпраця принесли великі користи для самої установи і її діяльности; Шості Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету дають доручення Екзекутиві підтримувати всі дотеперішні зв'язки і ще більше їх поглиблювати і розгортати.

Піонер в користуванні рентґеном перебув 91-шу операцію

Шикаґо. — 13-го листопада 83-річний лікар д-р Еміль Груббе перебув вже 91-шу операцію, щоб погоїти свої попечення, яких він зазнав 50 років тому, коли пораз перший в світі користувався апаратом рентґена для лікування хворих. Його піонерська праця врятувала або продовжила життя мільйонам людей, а він сам попередню операцію (90-ту) мусів перебути в 1956 році. Тепер йому відтяли останні три пальці на правій руці та „поправляли" йому ніс, який вже давно знищений. Його горішня губа, щоки, ліва рука „згризені невідомими променями", які доводили його часто до аґонії, але він зносить її без нарікань, як „мученик науки".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Миш.

Основуючі Загальні Збори Оселі „Київ"

26-го жовтня зійшлися члени оселі „Київ" на Основуючі Загальні Збори до приміщення Українсько-Американського Політичного Клюбу при вул. Сікат, щоб зробити підсумки своєї праці й намітити пляни праці на майбутнє.

Збори відкрив голова Тимчасової Управи Оселі п. Іван Терлецький, який є рівночасно головою Осередку СУМА ім. „Київ", себто того Осередку, який був ініціятором купна і який є сьогодні промотором праці на оселі. Зборами проводила обрана президія в складі проф. д-р Мирон Дольницький — предсідник; проф. Осип Байко — заступник і Любомир Клось — секретар. Із звітів уступаючої Управи ми довідались про досягнення Тимчасової Управи при помочі всього членства оселі, всіх членів Організацій Визвольного Фронту і всього українського громадянства, яке все піддержує кожну акцію Визвольного Фронту. Із звіту фінансового референта видко, що оселю куплено за 15,700.00 дол., а вже в цьому році, цебто від дня купна 24 квітня по 26. 10. загальний оборот виносив 33,235,15 дол., розхід 30,943,64 дол. Із обширного звіту заступника голови, який рівночасно сповняв функцію адміністратора оселі, Григорія Королишина, ми довідалися про ту велетенську працю, яку зроблено протягом так короткого часу. Не збираємося тут вичисляти того всього, що зроблено, бо про це ми вже частинно повідомляли наше громадянство попередніми дописами в пресі. Згадаємо лише, що члени протягом п'ятьох місяців вложили 10,627 годин праці, за які не виплачено ні одного сотика. При цьому треба згадати, що вже стоїть гарний, модерний будинок для Юнацтва СУМА, в якому вже цього року відбувалися табори Юнацтва СУМА. Дискусія, яка розвинулася після звітів виявила, що ми поспішали, ми потикалися в поспіху, але сьогодні після Основуючих Зборів нашого дорогого набутку, ми з почуттям вдоволення змахнули піт з чола, бо найважніша й найвідповідальніша ділянка праці вже за нами. Ми сміємо твердити, що не завагалися стати на прю з неприятливими обставинами часу, що ми в Дітройті пробили тверду кригу. Ми стверджуємо, що набуто й частково упорядковано оселю силами членства Осередку СУМА ім. „Київ" і цілого Визвольного Фронту, та пожертвами і працею тих членів української Громади, які наші задуми прийняли за свої.

В день відкриття оселі в дні 17-го серпня з Божою допомогою ми спромоглися показати ще раз, що Спілка Української Молоді Америки і цілий Визвольний Фронт йде непохитно вперед до здійснення основних своїх завдань — виховання української молоді в українському дусі, збереження нашої дітвори для святої справи визволення України. Це робила Управа оселі під головуванням п. Ів. Терлецького. Уділено абсолюторію уступаючій Управі з окремою подякою. Прийнято статут оселі. Вибрано нову Управу в такому складі: Григорій Королишин — голова; Мих. Березовський — 1-ий, Ст. Спетрицький — 2-ий заступники голови; інж. Северин Злочовський — рек. секретар; мгр. Мих. Калинич — фін. секр.; Микола Ціко — касієр; Любомир Клось, Павло Павлик і Лев Футала — члени Управи. Контрольна Комісія: Іван Терлецький — голова; проф. Осип Байко, Степан Михайлів, Федір Токарчук і Маріян Заблоцький — члени. Склад нової Управи дає запоруку, що почату працю буде продовжувати.

Л. Л.

Міннеаполіс, Мінн.

Академія Пам'яті Великого Митрополита

2-го листопада заходами кількох громадсько-політичних організацій на чолі з 19-им Відділом ООЧСУ влаштовано академію, присвячену світлій пам'яті митрополита Андрея Шептицького.

Академія відбулася в просторій залі школи УКЦ св. Константина. Після виконаного американського гимну (панна Уляна Крамарчук) вступне слово мав д-р Михайло Козак. Короткий, змістовий реферат про життєвий шлях і різносторонню громадську та релігійну діяльність великого митрополита прочитав парох місцевої карпатської католицької церкви св. Івана д-р о. Василь Шерегій. Прелеґент заявив, що він народився в Америці й української мови навчився самотужки лише з почуття щирої любови до „Землі батьків моїх", а тому й не знає її як слід. Видно, що любов отця була справді щирою і що він є надзвичайно скромною людиною в самооцінках, бо насправді мова реферату була бездоганною.

Художня частина академії складалася з виступу дитячого хору громади УКЦсв. Константина (диригент інж. Євген Карп'як), декламації студента-пластуна Володимира Міньковича і сольоспівів. Ці останні виконали відома з попередніх виступів співачка п-і Олена Карп'як-Бенцаль і молода початкуюча співачка панна Катерина Павлишин. Голосові панни Павлишин дають підстави вважати її за майбутню непересічну співачку.

Надзвичайно вдалий і старанно підготовлений виступ музичного ансамблю (диригент проф. Роман Ставничий) — завершив академію. Ансамбль виконав кілька пісень, змістом пов'язаних з світлим образом того, чию пам'ять відзначала академія. Національний гимн поєднав голоси співаків ансамблю з голосами всіх присутніх у залі..

М. Дербуш

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

СВІЖА МОГИЛА

(Згадка про сл. п. п. Евстахія Сторожука).

В середу 22 жовтня ц. р. прийняла дітройтська земля людину, що заслуговує на публічну згадку. Помер там 18. жовтня на 75-му році життя Евстахій Сторожук, залишаючи сина Богдана, інженера-агронома, що тепер працює там креслярем і є активним головою репрезентативного дітройтського хору „Трембіта". В краю залишилися дві дочки й зяті — вчителі. Старшого сина, Лонгіна, що після закінчення гімназії „Рідної Школи" набув вищу торговельну освіту й працював у „Центросоюзі" у Львові, большевики замордували в 1941 р. при втечі зі Львова, в тюрмі при вул. Лонцького. З приходом німців до Львова найшла його рідня у спільній могилі на тюремному подвір'ї й впізнала, хоч мав скручені назад руки колючим дротом і був жахливо змасакрований, з обрізаним носом.

Хто ж був сл. п. Евстахій Сторожук? — Це був рідкісний тип українського господарника. Абсольвент рільничої школи в Городенці ще в 90-их рр. м. ст., що своїм теоретичним, а головно практичним знанням господарства, дарма, що був свідомим та активним українцем, осягнув уже в своїй ранній молодості становище управителя велитенського, бо 3,000-моргового чорноземного подільського майна з добавкою 800 моргів лісу. Було це майно польського поміщика в самому осередку Поділля. На скільки знаємо — другого такого випадку в Галичині не було, щоб українець займав подібну позицію на польському мастку. А відколи сл. п. С. увійшов як зять в дуже свідому й діяльну українську родину, польський поміщик навіть ніколи не поважився натякнути своєму „ржонцові" про перехід „на польське". Після відбуття першої світової війни в австрійській армії, сл. п. С. перейшов до УГА. І знов, що дивне, після повороту з України дідич прийняв його з отвертими раменами на давнє місце, бо знав, що сл. п. С. поведе йому мудру й рентовну господарку, якої будуть йому заздрити, сусідні поміщики. В дечому наслідували цю господарку „свої людини" й місцеві селяни (глибоке орання, ужиття рала та вальця, штучні навози, зміна сортів збіжжя і т. п.), підносячи тим чином висліди своєї важкої праці.

На цькування сусідніх землевласників, що при польському майні працює „гайдамака", поміщик відповідав їм, що волить мудрого гайдамаку, як дурня й леженя — поляка. І немов наперекір наділював бл. п. Сторожука щораз то ширшими повновластями. Не було в цьому перешкодою й те, що Покійний належав до всіх місцевих українських товариств, що бував на всіх українських імпрезах, маніфестаціях і вічах у повітовому місті, що посилав четверо своїх дітей до шкіл „Рідної Школи", що в неділі й свята ніколи не пропустив Богослужби в українській церкві, де завжди співав на „хорах". А господарити треба було зовсім самостійно, бо „його" дідич належав до тих польських панів, що цілими роками подорожували по світі й тільки деколи приїздили на кілька тижнів на своє майно, щоб полюбуватися вислідами Сторожукової господарки.

За першої совєтської інвазії в Галичині майно було знаціоналізоване, а Сторожука настановили „районовим" агрономом. Але не проминув і рік, як прихильний йому большевицький високий партієць повідомив Сторожука довірочно, що проти нього ведуть слідство й порадив, щоб він сам наперед зрезиґнував з свого становища, бо в найкращому випадку можуть його заслати на службу хто зна куди. Сторожук послухав і відтоді займався всякими важкими роботами в селі. Але прийшли німці й привернули Покійного знов на службу на давньому місці. Коли німецький фронт почав хитатися й у селі появлялися рейдуючі українські „партизани", що переходили навіть більшими відділами з піснею на устах в сусідні ліси, то Сторожук, обзнайомившися з місцевою німецькою поліцією, порадив їй, щоб вона у своєму доброму інтересі не вмішувалася до тих партизанів. Поліція (було їх до 20 людей) прийняла цю пораду й нікому з них нічого не сталося; але в „дворі" почало зникати збіжжя, то найкращі коні, корови та свині; все те переходило в обоз повстанців.

Провокувати свою долю й залишитися на час другої большевицької інвазії в Галичині не стало відваги бл. п. Сторожукові й він подався на Захід, в Австрію, заробляючи на життя господарськими роботами у місцевих селян. Відти переїхав у 1949 р. до ЗДА й осів у Дітройті, де жив з заробленої вже тут старечої пенсії. Весь свій вільний час віддавав на службу греко-католицькій церкві закарпатців аж до своєї ненадійної смерти, коли то спочив не в чорній подільській, але прибраній землі, цей особливший тип українського господарника й громадянина.

Нехай ця земля буде Йому легшою від Його життя!

Л. Я.

ПЕРЕБРАНИЙ ЗА ДІВЧИНУ ПОЛІЦИСТ АРЕШТУВАВ НАПАСНИКА

Нешвіл, Теннессі. — Поліцист негритянського походження Л. Дейвідсон переодягнувся за дівчину і дві ночі ходив тими вулицями, де в останньому часі невідомий злочинець знасилував був 9 жінок. Другої ночі приступив до нього 20-річний негр Артур Герд, почав „зачіпати", а потім ударив, коли „дівчина" не відповідала на залицяння. Раптом „дівчина" витягнула револьвер і наставима його на напасника, який, не можучи покористуватися ножем, почав втікати. Поліцист поранив його в стегно і заарештував.

● Пам'ятник Вашинґтона у столиці ЗДА, що має 555 стіп висоти, буде закритий для публіки від 17-го листопада ц. р. до 21-го лютого 1959 року в зв'язку з інсталяцією в ньому нового елевейтора. Відкриття пам'ятника для публіки призначено на 22-го лютого 1959 року — день народження Вашинґтона.

КОНЦЕРТИ

світової слави української **ЧЕЛІСТКИ**

ЗОЇ ПОЛЕВСЬКОЇ

При фортепіяні:

проф. д-р Микола ПОЛЕВСЬКИЙ

Витяги з преси, після тріюмфального успіху Зої Полевської в Town Hall в Ню Йорку 9-го лютого 1958 року:

"New York Times": „Велике почуття, прецизійна тонкість нюансів". — Ross Parmenter.

"Musical America": „Виключно теплий, прекрасної якости тон, завершена техніка" — David Baruch.

"New York Herald": „Чистота тону, точність гри є дійсно вражаючі. Струни челю співали людськими голосами". — Robert Pirk.

"International Musician": Майстерність, почуття і фразування, яке викликає пошану. — Е. Н.

"Il Progresso": „Зоя Полевська — чародійна віолончелі, одна з найбільш молодих та видатних віолончелістів нашого часу. Це було більше, чим концерт: ми були присутні на святі звуків". — A. Romano.

"Musical Courier": Перфектна техніка, тепло і тональні кольори є цілий час вражаючі. Виняткова прекрасна інтерпретація. Чудова артистка. — Leon Carson.

•

Під протект. Відд. УККА і заходом Відд. У. М. І. в

НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

23-го ЛИСТОПАДА 1958

о год. 5:00 веч.

AUDITORIUM Y. W. C. A.

42 Howe Street

Заходом Відд. УККА в

БОФФАЛО, Н. Й.

6-го ГРУДНЯ 1958

о год. 6:00 веч.

Заля УКР. КАТ. ШКОЛИ

Germain Street

•

Заходом Федерації Американських Українців ст. Мишиґен і Метрополітального Відділу УККА в

ДІТРОЙТ, Миш.

14-го ГРУДНЯ 1958

о год. 6:00 веч.

Заля УКР. НАР. ДОМУ

4655 Martin Street

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що з нагоди 65-річчя „Свободи" надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на її фонд та на фонд її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 10.

Д. Миськів, Шикаґо	$ 10.20	С. Ґенеґа, Юніон	2.00
В. Гірняк, Торонто	10.00	Н. Кісіль, Дж. Плейн	2.00
Т. Шикула, Шикаґо	10.00	П. Гадач, Филаделфія	2.00
А. Калиновський, Рачестер	5.00	М. Трутко, Шикаґо	2.00
І. Цуркан, Шикаґо	5.00	І. Злиденний, Сиракюз	2.00
Д. Лукавий, Бронкс	5.00	С. Гончаренко, Міннеаполіс	2.00
І. Буцяк, Нюберіпорт	5.00	П. Тимчук, Торонто	2.00
Н. Барнай, Оберлін	5.00	О. Демчишин, Филаделфія	2.00
О. Гарасимів, Мілвокі	5.00	О. Обаль, Клівленд	2.00
П. Брездей, Вілтон	5.00	А. Куцик, Дітройт	2.00
Мит. прот. о. О. Мицик, Честер	5.00	І. Нюнька, Монтреал	2.00
І. Ребрик, Торонто	5.00	Т. Стойко, Тавнтон	2.00
В. Явів, Шикаґо	5.00	І. Панас, Клівленд	2.00
Я. Щербанюк, Ню Йорк	5.00	Б. Кук, Асторія	2.00
О. Бабій, Шикаґо	5.00	В. Галізів, Шикаґо	2.00
П. Садович, Джансон Ситі	4.00	І. Лесняк, Джексон Гтс	2.00
І. Гнідь, Мілстон	4.00	Н. Шулер, Бронкс	2.00
М. Строчук, Шикаґо	4.00	А. Горбацьо, Торонто	2.00
Н. Лукасевич, Вудленд	3.00	П. Цибуляк, Ст. Кетерінс	2.00
І. Галонка, Бруклин	3.00	А. Залевська, Вашінґер Ф.	2.00
Т. Залеський, Торонто	3.00	А. Муринець, Вінніпеґ	1.20
І. Гассак, Істон	3.00	В. Гоць, Денвер	1.00
І. Голембйовський, Ню Гейвен	3.00	М. Бодель, Шикаґо	1.00
Д. Яремко, Канзас Ситі	3.00	І. Юречко, Шикаґо	1.00
О. Коровицька, Филаделфія	3.00	М. Плешкан, Нюарк	1.00
С. Федерко, Гартфорд	2.00	Я. Дереш, Лудлов	1.00
М. Дербуш, Міннеаполіс	2.00	Д. Возняк, Филаделфія	1.00
М. Шибінський, Ембридж	2.00	І. Олійник, Шикаґо	1.00
Д-р І. Жовнірович, Рачестер	2.00	Д-р Ю. Срібний, Перт Амбой	1.00
І. Покотиленко, Шикаґо	2.00	С. Харчук, Міннеаполіс	1.00
Ю. Кузьма, Брентфорд	2.00	Д. Бакалир, Випані	1.00
М. Паращак, Торонто	2.00	Д. Олійник, Амстердам	1.000
Д-р С. Булак, Торонто	2.00	С. Коваль, Шикаґо	1.00
В. Миколинський, Монтреал	2.00	М. Дребич, Бронкс	1.00
Н. Крук, Бойтон Біч	2.00	М. Мричко, Когове	1.00
С. А. Дзюрдзевич, Шикаґо	2.00	Р. Ф., Нюарк	1.00
А. Котик, Ню Бритейн	2.00	Н. Боровський, Нюбурґ	1.00
О. Буцяк, Менчестер	2.00	В. Сердюк, Менчестер	1.00
В. Чорний, Воан	2.00	С. Кулинич, Берлін	1.00
П. Мармаш, Мілвіл	2.00	І. Майка, Рачестер	1.00
Г. Костів, Лос Анджелес	2.00	С. Кухлевський, Трентон	1.00
А. Шмокалюк, Сиракюз	2.00	Разом	$ 220 40
Н. Головка, Рачестер	2.00	Раніше проголошено	$ 2,327.35
		Разом	$ 2,547.75

Монтґомері злагіднює свою характеристику італійського війська

Рим. — Англійський маршал вайкавнт Монтґомері прислав листа амбасадорові Англії в Римі Ашлі Клеркові, в якому намагається вибілити те місце з своїх воєнних споминів, в якому він дуже погано оцінював вартість італійського вояка і всієї італійської армії. Монтґомері твердить тепер, що він писав про ті часи, коли вже годі було було вимагати високої вояцької моралі від італійського вояказа ненависного італійцям фашистського режиму. Тепер, мовляв, це змінилося і італійська армія має таку саму бойову вартість в лавах збройних сил НАТО, як кожна інша армія. Монтґомері, який був заступником головного команданта збройних сил НАТО, перейшовши у стан спочинку виступив з критикою військової організації НАТО. Його завваги стрінулись з неприхильністю в італійських військових колах, які не забули йому його легковажного ставлення до італійської армії у згаданих його воєнних споминах. Англійський амбасадор в Італії подав офіційно до відома італійському урядові листа, що його дістав від англійського маршала.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ

св. Арх. Михаїла у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

відзначить свій

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ

В ЧЕТВЕР, 20-го ЛИСТОПАДА:

Велика ВЕЧІРНЯ з Литією — о год. 7:00 веч.

В П'ЯТНИЦЮ, 21-го ЛИСТОПАДА:

ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК, св. Арх. МИХАЇЛА

читана СЛУЖБА БОЖА — о год. 9:00 рано

співана СЛУЖБА БОЖА — о год. 7:00 вечора.

В НЕДІЛЮ, 23-го ЛИСТОПАДА:

Благодарственна СЛУЖБА БОЖА — год. 10:00 р.

а в год. 3:00 по полудні

МОЛЕБЕНЬ ДО ІСУСА ХРИСТА

в присутності

Їх Ексц. Преосв. Кир Амврозія СЕНИШИНА, ЧСВВ, Єпископа Стемфорду,

Їх Ексц. Преосв. Кир Русселя МкВІННІ, Єпископа латинської Церкви Провіденсу.

•

В НЕДІЛЮ, 23-го ЛИСТОПАДА — в год. 4:30 по пол.

БЕНКЕТ

в готелі ДАРІО ПЛЯЗА.

•

Українське Громадянство стейту Ровд Айленд і Околиці до участи в тих Торжествах — запрошує —

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

для м. ЙОНҐСТАВНУ, Огайо й Околиці

— влаштовує —

в НЕДІЛЮ, 23-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1958 р.

о год. 5-ій по полудні

в українській залі — при 525 W. Rayen Ave.

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

з нагоди

40-ліття ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ

БАГАТА ПРОГРАМА.

Головний промовець — п. дир. МИКОЛА БІГУН, з Клівленду, Огайо.

Запрошуємо сердечно все Українське Громадянство Йонґставну й Околиць до участи в цій Академії.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

у США — 11½ Вест 26 вул. в Ню Йорку

у ВІВТОРОК, 18-го ЛИСТОПАДА 1958 р.

розпочинає працю

„Семінар господарської, фінансової, соціяльної, зовнішньої і внутрішньої політики".

Доповідь — проф. Б. МАРТОС:

„ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ЛАДУ В СССР".

Засідання відбудеться — в приміщенні АКАДЕМІЇ.

ПОЧАТОК — о 6 год. 30 хв. веч.

Управа УВАН у США

ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПРОБЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ,
ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ЇЇ ТВОРЦІВ ТА
ДЛЯ ДОПОМОГИ ЇЇ ПОТРЕБУЮЧИМ ПРАЦІВНИКАМ,

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

з нагоди свого 65-річчя — влаштовує —

в СУБОТУ, 29-го ЛИСТОПАДА о годині 6-ій ввечорі

в залях нового УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при Овкленд Евеню і Фліт Стріт в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

ЮВІЛЕЙНУ ЗУСТРІЧ

з

УКРАЇНСЬКИМ ҐРОМАДЯНСТВОМ

В ПРОГРАМІ ЗУСТРІЧІ, яка відбудеться при ЗАСТЕЛЕНИХ СТОЛИКАХ та включатиме — ПЕРЕКУСКУ І ЧАРКУ ВИНА — передбачено:

1. ПРИВІТ і ВСТУПНІ ЗАВВАГИ;
2. ГОСТИННІ ВИСТУПИ оперової співачки п. Марії ЛИСОГІР, при фортепіяновому акомпаньяменті п. Ольги ДМИТРІВ, та директора Українського Театру в Америці п. Йосипа ГІРНЯКА в ролі ГРИЦЯ ЗАЗУЛІ з коментарем на актуальну тему;
3. „ЖИВА СВОБОДА" — виступи редакторів щоденника, англомовного тижневика і дитячого місячника, з короткими коментарями на актуальні культурні і політичні теми;
4. МАЄМО ЧЕСТЬ ПРЕДСТАВИТИ діячів української преси, літератури, мистецтва, науки і суспільно-громадського життя;
5. ЗАБАВА І РОЗВАГИ, під час яких щасливіші з ВШ. Гостей матимуть нагоду стати власником мистецького образу із спадщини сл. п. д-ра Луки Мишуги.

Пожертва при вступі — $ 3.50 від особи.

ВЕСЬ ПРИБУТОК З ІМПРЕЗИ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ЦІЛІ ДОПОМОГОВОГО ЛІТЕРАТУРНОГО ФОНДУ ПРИ ЗУАДК — НА ДОПОМОГУ ПОТРЕБУЮЧИМ ТВОРЦЯМ І ПРАЦІВНИКАМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Усіх сердечно запрошуємо до участи в цій оригінальній Зустрічі.

ДОЇЗД з НЮ ЙОРКУ і Околиць: Hudson Tubes до Journal Square, звідсіль автобусами Central Ave. або ч. 7 до Fleet Street. Автомобілями через Holland Tunnel гайвей чч. 1 і 9 (Local) в напрямку Hudson Boulevard до Central Ave.

Зі Спорту

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ НЮ ЙОРК

Дня 11 жовтня 1958 р. Пластова Станиця міста Ню Йорку відсвяткувала свої десятиліття. Це настав давно вичікуваний день легко-атлетичних змагань, які мали вирішити, котрий курінь найкращий.

Карпатський Лещетарський Клюб, Бурлацька Ватага, та Пластова Станиця Ню Йорк призначили нагороди для найкращого куреня юначок, юнаків і ст. пластунів.

Програма дня почалася Богослуженням в церкві, а вже в годині 10.30 на спортовому майдані Іст Рівер провідник змагань сен. Я. Рубель, провівши молитву „Отче наш" за спокій душі Святішого Отця Пія XII, зголошує станичному 40 учасників і учасниць готових до змагу та представляє їм головного суддю змагань сен. Остапа Савчинського й суддів Я. Бойдуника і п. Л. Штинду та господаря змагань ст. пл. А. Навроцького. Після короткого слова станичного пл. сен. Володимира Хамули, головний суддя проводить приречення змагунів і змагунок.

А за хвилину стріли стартера посилали молодь до мети по перші місця. І почалось: Хто швидше!... Хто далі!... Хто вище!...

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ.

Юначки. 60 ярдів:

Скоробогата Тамара (18 к.)	8 сек.
Падох Мая (2 к.)	8.7
Содоль Леся (30 к.)	8.8

100 ярдів:

Скоробогата Тамара	14.3 сек.
Крупська Зірка (18 к.)	14.5
Восвідка Мотря (18 к.)	14.8

Стрибок у довжінь:

Скоробагата Тамара	4.02 м.	= 13'— 2 ½"
Восвідка Мотря	3.75 м.	= 12'— 4"
Содоль Леся	3.35 м.	= 11'— 5 ¼"

Стрибок у гору:

Восвідка Мотря	1.19 м.	= 3'—11"
Скоробогата Тамара	1.18 м.	= 3'—11"
Крупська Зірка	1.16 м.	= 3'—10"

Стусан кулі:

Крупська Зірка	7.83 м.	= 25'— 8 ¼"
Саноцька Оксана	7.71 м.	= 25'— 3 ½"
Восвідка Мотря	7.07 м.	= 23'— 2 ½"

Юнаки. 100 ярдів:

Бартко Богдан (3 к)	11.4 сек.
Копчинський Мирослав (3 к)	11.6
Попович Ігор (9 к)	11.8

Стрибок у гору:

Копчинський Мирослав	1.52 м.	= 5'— 0"
Шепарович Андрій (9 к.)	1.46 м.	= 4'— 9 ¾"
Бартко Богдан	1.46 м.	= 4'— 9 ¾"

Срибок у довжінь:

Копчинський Мирослав	5.28 м.	= 17'— 4"
Попович Ігор	4.86 м.	= 15'—11 ½"
Штинда Андрій	4.59 м.	= 15'— 4"

Стусан кулі:

Бартко Богдан	11.23 м.	= 36'—10"
Ренер Юрій	10.22 м.	= 33'— 6 ½"
Попович Ігор	10.04 м.	= 32'—11 ½"

Гінці 4×100 ярдів:

Бартко І., Копчинський М., Стефанишин Д., Штинда А. 52.1 сек.

Макарушка І., Абрамюк І., Попович І., Гайвас А. 52.8 сек.

1 миля:

Гайвас Аскольд (9 к)	5 мін. 32 сек.
Мищак Юрій	6 мін. 27 сек.
Попович Ігор	6 мін. 28 сек.

Старші пластуни. 100 ярдів:

Лешко Ярослав (7 к)	10.6 сек.
Навроцький Андрій (7 к)	11.2
Була Володимир (7 к)	11.3

Стрибок у гору:

Лешко Ярослав	1.53 м.	= 5'—¼"
Ховайло Олег	1.48 м.	= 4'—10 ½"
Лащик Евген	1.38 м.	= 4'— 6 ½"

Срибок у довжінь:

Лешко Ярослав	5.38 м.	= 17'— 8"
Навроцький Андрій	5.34 м.	= 17'— 6 ½"

Стусан кулі:

Коваль Юрій (' к)	12.03 м.	= 40'—11"
Навроцький А.	11.53 м.	= 37'—10"
Ховайло Олег	11.46 м.	= 37'— 7 ¾"

Гінці 4×100 ярдів (поза конкурсом):

Була В., Гавриляк І., Навроцький А., Лешко Я., — 51.1 сек.

1 миля:

Сливка Осип (7 к)	6 мін. 21 сек.
Лащик Евген	8 мін. 13 сек.

ЗАГАЛЬНЕ ТОЧКУВАННЯ (5, 3, 1)

Юначки.

18-ий курінь	37 точок
2-ий курінь	6 точок
30-ий курінь	2 точки

Найкраща змагунка Скоробогата Тамара (18-тий курінь) 18 точок.

Юнаки.

1-ий курінь	41 точок
9-ий курінь	20 точок

Найкращий змагун Копчинський Мирослав (3-ий курінь) 13 точок.

Старші пластуни.

7-ий курінь	34 точок
5-ий курінь	9 точок

18-ий Курінь УПЮ-ок ім. Олени Пчілки осягом 37 точок здобув перше місце і чашу Карпатського Лещетарського Клюбу в Н. И.

3-ий Курінь УПЮ-ів ім. Гетьмана Івана Мазепи 21-ю точкою перемагає Курінь 9-й УПЮ-ів і добуває чашу Бурлацької Ватаги.

7-ий Курінь УСП-ів Чота Крилатих 25-ма точками перемагає Курінь 5-ий УСП-ів і добуває чашу Пл. Станиці — Ню Йорк.

Вручення чаш пластовим куреням та роздача індивідуальних грамот відбулися в неділю 11 листопада під час Листопадового Апелю Пластової Станиці, Ню Йорк.

КНИЖКИ НА ЛИСТОПАД

Д-р Семен Демидчук:

а) „Останній Відробіток" (віршом) ...... 25 цт.

б) „Півсторіччя Громадянської Праці" $1.00

Обидві книжки тепер лише $1.00.

Вишліть доляр в листі. — Пишіть:

SURMA, 11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Зробіть найближче РІЗДВО веселішим для цілої Вашої родини...

РІЗДВО завжди миліше для родини, коли батько не журиться рахунками. Приходьте й прилучіться до нашого РІЗДВЯНОГО КЛЮБУ вже тепер. І приведіть з собою всю свою родину. Тут Клюбовий плян ощадности для кожного.

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

IN JERSEY CITY
Montgomery at Washington St.
• Jackson at Wilkinson Ave.
• Central Ave. near Bowers St.
• Pavonia Ave. at Grove St.
• 40 Journal Square
Відкрито:
• в ПОНЕДІЛОК вечором

IN BAYONNE
• Broadway at 23rd Street
IN GUTTENBERG
• 68th St. at Bergenline Ave.
IN HOBOKEN
• River at First St.
Відкрито:
• У П'ЯТНИЦЮ вечором

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Зміна адреси

До Адміністрації „СВОБОДИ".
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____

Ім'я і прізвище ____

Адреса ____

Моя НОВА адреса така:

Ім'я і прізвище ____

Адреса ____

Адреса ____

В ОН приготовляється дебата в справі Кипру

Об'єднані Нації. — Наступного тижня почнеться в Об'єднаних Націях дебата над ситуацією і майбутнім правним станом середземно-морського острова Кипр. В минулу в неділю 16 ц.м. прилетіли до Ню Йорку у зв'язку з цією дебатою грецький міністер закордонних справ Евангельос Авероф-Тоцісва, турецький міністер закордонних справ Фатім Русту Зорлю, лідер кипрських греків архиєпископ Макаріос і лідери кипрських турків, д-р Фазіль Кучук та Равх Дендташ. Кожного з них вітали на летовищі представники американських греків та турків. Хоча арх. Макаріос і названі діячі кипрських турків прибули майже одночасно різними літаками, проте аранжери прийняття дбали, щоб вони не стрінулись. Офіційне становище Греції — за самостійність Кипру або його приєднання до Греції, а становище Туреччини — за поділ Кипру на грецьку і турецьку частини, проти чого рішуче застерігаються греки. Від трьох років на Кипрі йде підпільно-терористична боротьба греків проти англійської адміністрації, при чому згинули вже сотні цивільних греків і турків.

Генеральна Асамблея ОН поручає з'єдинення Кореї

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй потвердила постанову своєї Політичної Комісії, прийняту два дні раніше, і прийняла резолюцію 54 голосами проти 9 комуністичних і 17 таких, що стримались від голосування, — щоби перевести з'єдинення Кореї на базі вільних парляментарних виборів на терені цілої Кореї під наглядом обсерваторів від Об'єднаних Націй. Це вже четверта подібна резолюція, прийнята в Об'єднаних Націях. Вона має тільки моральне значення, а не має практичної ваги, бо совєтський представник Валеріян Зорін відразу заявив, що становище, прийняте Об'єднаними Націями, „не є реальне" та що комуністи його не будуть шанувати.

Єгипет зволікає з пропущенням до Йорданії англійських літаків

Амман. — В столиці Йорданії Аммані політичні чинники і широка публіка, схвильовані недавньою напастю на літак короля Гусейна, як він пролітав понад Сирією в напрямку на Захід, — ще гірше насторожились супроти З'єдиненої Арабської Республіки після оприлюднення вістки, що уряд в Каїро від трьох тижнів зволікає з уділенням згоди на перелет понад територією Сирії 10-х англійських ракетних літаків. Ці літаки типу „Гокер-Гантер" (Ловецькі яструби) були обіцяні Йорданії від Америки, яка закупила їх в Англії по ціні 500,000 дол. за машину. Це один із найкращих сучасних типів бойових ракетних літаків і вони надзвичайно скріпили б оборонну здібність Йорданії. ЗДА обіцяли доставити Йорданії 12 таких машин до 1-го листопадва ц. р. Однак Єгипет дав дозвіл на перелет над Сирією тільки 2-м машинам, а решта 10 ждуть на додатковий дозвіл на Кипрі, відкіля до Йорданії є тільки пів гоини лету. Загально вважають, що поведення уряду З'єдиненої Арабської Республіки є черговим доказом його гніву за те, що король Гуссейн не хоче підпорядкуватись верховодству президента названої Республіки, Ґамаля Нассера, що вважає себе панарабським лідером.

ЗДА плянують збільшити вимінну торгівлю

Вашинґтон. — З урядових кол повідомляють, що ця країна плянує збільшити вимінну торгівлю з закордонними державами, щоб позбутися хоч частини тих великих харчових запасів, які лежать в урядових магазинах. Американські харчові запаси мали б вимінювати за стратегічні матеріяли. Але одночасно з цих самих урядових кол додають, що це збільшення не буде надто велике, бо канадійський уряд рішуче протестує проти того, щоб ЗДА вимінювали свої харчі, і тим самим внеможливлювали Канаді продавати закордон пшеницю. Канадійський представник потвердив вістки про американський вимінний плян, але заявив, що йому ще не є відомо, який великий він є.

ПІД ЧАС НАКРУЧУВАННЯ ФІЛЬМУ В ЕСПАНІЇ ПОМЕР АКТОР ТАЙРОН ПОВЕР

Мадрид. — У минулу суботу помер на удар серця славетний американський фільмовий актор Тайрон Повер у віці 44 роки безпосередньо після накручування фільмової сцени у фільму „Соломон і Шеба", в якій зводив поєдинок на шаблі. Повер скаржився на сильні болі в боці. Перевезений негайно до шпиталю, помер в годину потім. Граючи у названому фільмі головну ролю, мав за своїх партнерів двоє інших славетних фільмових акторів — італійку Ґіну Льольобриґіду і німця Ґеорґа Сандерса. Повер належав до найперших американських фільмових і театральних „зорунів".

● **В Австралії** відбудуться 22-го цього місяця вибори до парляменту. Одним із головних виборчих гасел є вимога урядової партії проголосити комуністичну партію поза законом.

„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР"

д-ра А. Т. КІБЗЕЯ

Нове доповнене і виправлене видання.

Книжка охоплює всі недуги і подає способи їх лікування.

„УКРАЇНСКИЙ ЛІКАР" в кожній українській хаті!

Ціна — $6.00

Замовлення з належністю надсилати:

"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ЗДОРОВІТЬ НА РІЗДВО І НОВИЙ РІК ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ

В КОЛЬОРАХ, З ГАРНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ СВЯТОЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ.

Найбільший вибір у Книгарні „СВОБОДИ"

ЦІНА — 10 ц. — ЗА ШТУКУ.

РЕЛІГІЙНІ КАРТКИ в кольорах — 12 за 1 дол.

"SVOBODA"
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ

IX. 1939 — VI. 1941

Збірник під редакцією:

МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ

●

ТВЕРДА ОПРАВА. ДОБРИЙ ПАПІР.

494 СТОРІНОК ДРУКУ.

Ціна: 3.80 дол.

Належність просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ.

"SVOBODA"

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Від. 170 повідомляє, що Збори відбудуться в п'ятницю, 21-го листопада 1958 р., о 6-ій год. веч., в УНДомі при Fleet St і Oakland Ave. Проситься членів вирівняти свої вкладки. — Управа.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 20 мільйонового майна організації.

Посмертні Згадки

КАТЕРИНА ЦЯСТОН з ДЕРЕВЯНИХ, членкиня 280 Відділу УНСоюзу в Скрентоні, Па., померла 27-го жовтня 1958 р. Покійна походила з села Поповичі, пов. Перемишль, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Івана. Похорон відбувся 30-го жовтня 1958 р. при участі родини і знайомих з церкви св. Володимира на парафіяльний цвинтар. — В. Їй П!
Р. Рубльовський, секр.

МИКОЛА ШВЕЦ, член Б-ва св. Арх. Михаїла, 350 Відділ УНСоюзу в Стемфорді, Конн., помер 27-го жовтня 1958 р. на 68 році життя. Покійний походив з села Урмань, Зах. Україна. Був примірним мужем й батьком своєї родини та добрим громадянином української спільноти. Ніколи не жалів датків на народні цілі і був взірцевим платником національного датку. Полишив у смутку дружину Катерину, дочку Анастазію, зятя та двоє унуків. З його відходом Відділ втратив довголітнього, карного члена. Похорон відбувся 29-го жовтня 1958 р. з похоронного заведення до гр. кат. церкви св. Володимира а потім на цвинтар Ферфілд Меморіял Парк при участі родини, приятелів, членів Б-ва і Відділу. В.И.П.
В. Палідвор, секр.

ЙОСИФ ПІДПЕРИГОРА, член 341-го Відділу УНСоюзу, в Виндсор, Онт., помер на удар серця дня 7-го листопада 1958 р. на 69-ому році життя. Покійний походив з села Глібович, пов. Теребовля, Зах. Україна. У Виндсор прожив 32 роки і 30 років працював в автомобільній індустрії Форда. У великому смутку залишив дружину Марію і багато своїх кревних. Похорон відбувся 10-го листопада на кладбищі у Виндсорі. Нехай Йому Канадійська Земля буде легкою. В. И. П.
Іван Хрін, секр.

МИХАЙЛО БАС, член Б-ва св. Стефана, 221 Відділ УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 22-го жовтня 1958 р. на 53-му році життя. Родився Покійний у селі Заздрість, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив у глибокому смутку дружину, сина і дочку, стареньку маму, брата Володимира і сестру Марію. Похорон відбувся 25 жовтня 1958 р. при участі родини, членів Відділу та знайомих. В. И. П.
Т. Шпікула, секр.

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550

РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ від АРКИ — справляють подвійну приємність: гарні і дешеві.

● НАУКА—ЛЕКЦІЇ ●

ДАЮ ЛЕКЦІЇ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ І ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ.

Інтересантів прошу звонити

Tel.: ST 3-4034

● РОЗШУКИ ●

Розшукую ДУДА ПАВЛА, повіт Лісько, село Поляна, обл. Дрогобицька. Правдоподіб. має перебувати у Канаді. Маю відомості з дому. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на мою адресу: Никола Бобилак, 496 Second St., Troy, N.Y. Заграничні газети прошу передрукувати.

● REAL ESTATE ●

ПРОДАЮТЬСЯ ДОМИ:

9-род., з крамницею, на розі 156 вул., Бронкс, рент — $7,500, за $23,500, готівки — $8,000.

11-род., Hunts Point, Бронкс, рент $8,100, за $34,500, готівки — $12,000.

9-род., Бронкс, біля Зоопарку, за $17,500, готівки — $5,000.

4-род., біля Пелгембей Парку й моря, за $22,000, готівки — $4,000.

Доми дають добрий дохід. Вигідні умови сплати.

Є на продаж 2-3-род. доми.

DRUJBA REALTY Corp.
3450 Broadway, NYC
AU 1-0194

ЩЕ ЗАЛИШИЛОСЬ тільки кілька примірників чудової повісти-казки Богдана Лепкого „Під Тихий Вечір"

Ціна $1.95

Замовляти

SVOBODA
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ „ВЕЛИКЕ ЦАБЕ" що знайомить із життям давніх предків українського народу.

Понад 300 ілюстрацій. Стор. 160.

ЦІНА $2.50

Замовляти:

"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛЕГША — при невральгічних болях

Сильні, нестерпні болі в нервах (звичайно знані, як НЕВРАЛЬГІЯ) усуває чудовий лік, що містить в собі чотири медикаменти, найбільш уживані в комбінаціях, для усунення цих болів. Всі, що терплять на цю недугу, можуть набути цей лік, пишучи на подану адресу. Витніть цей вирізок і вишліть до:

KINGSLY CO., Dept. 52, Peekskill, N. Y.

Напишіть друком, виразно, Ваше ім'я на конверті. Зараз вишлеться Вам велику дозу, за яку заплатите поштареві тільки $3.50, при доставі.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY

Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:

JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 4162. Підготовка.

"TONIGHT," THUNDERED CHAKA, "WE DANCE AND DRINK -- TOMORROW WE KILL!"

THEN, TO A ROAR OF APPROVAL, CHAKA DRAINED THE GOURD OF NATIVE BEER, THE SIGNAL FOR CELEBRATION!

MEANWHILE, TARZAN SMILED GRIMLY AS HE REMOVED THE MASK FROM HIS BELT.

Сьогодні ввечері, — гримів Чака, — танцюємо і п'ємо... завтра вбиваємо!

А тоді, під час рику признання, він випорожнив тикву тубільчого пива, даючи знак до святкування!

А тим часом Тарзан похмуро засміявся, здіймаючи маску з свого пояса.